

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Laxæ quorundam Casuistarum de homicidio opiniones
referuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

SECTIO II.

DE

QUINTO DECALOGI PRÆCEPTO.

CAPUT I.

Laxæ quorundam Casuistarum de homicidio opiniones referuntur.

Homicidium naturæ lex prohibet; nec tam barbaræ umquam extitere nationes, quæ illud non punirent. Postquam ex arca egressus est Noe, memorabilibus hisce verbis homicidium Deus vetuit: *Quicumque effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis illius: ad imaginem Dei quippe factus est homo (Genes. 9.)*. Si naturæ societas ab alterius sanguine fundendo hominem non retrahit, neque impedit; considerare oportet hominem Dei esse imaginem, nec qualemcumque, sed viventem, spiritualem, intelligentem: quare qui illam destruit, illius exemplar lædit, quod, si fieri posset, veller destruere. Inter Christianos homicidium gravio-rem habet enormitatem, fidelis siquidem Jesu Christi membrum est. Quamobrem Christianum occidere est Filii Dei destruere membrum, quod suo ipse Sanguine redemit: est quoque Dei & Spiritus sancti templum destruere, nam juxta sanctum Paulum utriusque templum est homo, & propterea ejus sanguinem fundere est personam sacram violare.

C 2

Nullum

Nullum est Præceptum, in cujus explicatio-
ne periculosas & abominandas plures opiniones
effuderint Casuistæ, quam quantum istud præ-
ceptum.

Docent nonnulli Casuistæ, Religiosum, qui
vilem scæminam violaverit, ne crimen patefa-
ciendo suæ famæ illa noceat, licite posse eam
occidere (*Caramuel Theol. fund. §. 60.*): licite
quoque Religiosum quemlibet illum posse oc-
cidere, qui famam suam verbis profcinderet,
aut Ordinem suum vituperaret, vel se vituperat-
urum minaretur; si alio non posset modo calum-
niam propulsare. Ad hanc tuendam opinio-
nem subdit Caramuel: *Doctrinam Amici solam
esse veram, & oppositam improbabilem censent
docti omnes.*

Docet alius, adulterum in adulterio depre-
hensum licite posse a marito occidi. Idem de
fure docet; additque posse hunc domum ingres-
sum, ut furetur, occidere dominum, aut eos,
qui se propter furtum vellent occidere. Alius
asserit, posse aliquem deliberatam habere vo-
luntatem injustum aggressorem occidendi, huius-
que voluntati locum in corde suo dare.

Docent præterea, injuste accusatum occide-
re posse accusatorem suum, testes, Judicemque
suspectum, si secus defendere se non possit.
Juxta hos potest, qui alapam accepit, aut ba-
culi ictum, vel proxime accepturus est, percu-
tientem, & percussuram occidere. Idem Ca-
ramuel hoc docet, pluresque pro hac sententia
Doctores afferit, sicque concludit: *Ergo qui*
fact-

fecerit, quod hæc opinio licitum esse docet, non operabitur suadente diabolo, nec poterit probabiliter dici culpam mortalem commisisse (ibid.).

Docent insuper, occidi posse furem, qui magni valoris rem auferat; huncque valorem ad sex vel septem argenteos extendunt, vel ad unum aureum, aut etiam minus.

Quisquam ex his Casuistis docere audet, hominem nobilem, si quis ab ejus manibus pomum auferre velit, posse hunc occidere, quando pomum alteri cedens pusillanimitatis accusaretur; nam, inquit, hoc casu non sua bona, sed suum honorem defendit. Adeo hanc licentiam occidendi alium, a quo nostræ vitæ jacturam timeamus, extendit, ut afferat æque id Monachis, Clericis, atque Laicis licere; ita ut possint contra quemcumque, etiam Superiorem hac licentia uti, veluti Religiosus contra Abbatem, filius adversus parentes, servus in dominum, subditus contra Regem aut Principem. Idem Casuista docet, Sacerdotem ad altare celebrantem posse Missam interrumpere, & aggressorem occidere, & post ejusdem occisionem Missam absolvi. Horribiliusne aliquid potest excogitari? Nonne illud de hisce opinionibus repetere licet, quod de sui temporis hæresibus dicebat sanctus Polycarpus: Domine, quibus me temporibus reservasti, ut tam impias audirem blasphemias? Hæc recitasse refutasse est, adeo sunt enormia. Etenim non modo, ut mox ostendimus, Evangelium destruunt; sed humanam societatem evertunt, & Regibus ac Magistrati-

bus securitatem auferunt, magnasque urbes in latronum saltus convertunt. Plerique Gallia Episcopi has propositiones damnarunt; idem præstitere Theologicae Parisiensis, ac Lovaniensis Facultates; Parlamenta, Regisque Consilia suis decretis illas proscripserunt. Verum Alexander Papa VII. inter alias horum Casuistarum propositiones, hasce damnavit: *Est licitum Religioso vel Clerico calumniatorem gravia crimina de se, vel de sua Religione spargere minantem occidere, quando alius modus defendendi non suppetit, qui suppetere non videtur, si calumniator sit paratus vel ipsi Religioso, vel ejus Religioni publice & coram gravissimis viris prædicta impingere, nisi occidatur.* Num. 17. Et: *Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, etiam judicem, a quo iniqua certo imminet sententia, si alia via non potest innocens damnum evitare.* Num. 18. (a). Quicumque quidpiam probitatis habent, & quibus aliquantulum christiana lux affulsit, diabolicam hanc doctrinam detestantur; verum pestilentes libri manent, venduntur, leguntur, pluresque incautos possunt inficere. Quapropter operæ pretium sit

(a) Præter has idem Alexander adhuc duas, & Innocentius XI. denuo sex damnavit propositiones, quæ eam ipsam, quam Auctor hic detestatur, occidendi licentiam extendunt. Illas postea propriis in locis subjiciam. Interim satis mirari P. Concina, alique non possunt, nonnullos recentes Casuistas, qui passim divinam legem suavem, & benignam esse clamant, tales evulgare potuisse opiniones, quæ sævitiam præferant, & feritatem.

Eturum me arbitror, si Parochis meæ Diœceseos quæ sit sequenda doctrina ostendam; captiosasque rationes, quibus novi Casuistæ sua paradoxa tueri conantur, valide refellam.

CAPUT II.

Pravis novorum Casuistarum ratiunculis respondetur.

Qui enormes recensitas opiniones circa homicidium docent, eas tuentur Casuistæ rationibus, quas validas ipsi vocant; sed quæ, si parumper discutiantur, non modo non christiano, verum nec homine dignæ reperiuntur.

Primum opinio, quæ docet, occidi posse calumniatorem, qui alterum de crimine accusat, propter quod hujus vita, aut honor periclitatur, si aliter calumnia repelli nequeat; hæc, inquam, opinio a novo quodam Casuista vera *speculative* vocatur, sed non *practice* consulenda propter incommoda, quæ sequi inde possunt; & semper a vindictæ cupiditate esse cavendum.

Hæc distinctio illusoria prorsus est & falsa, alterius etiam Casuistæ judicio, qui recte ait, se non intelligere quo pacto opinio aliqua speculative sit probabilis, & non practice, ita, ut ad praxim deduci nequeat; siquidem practicæ probabilitatis certitudo a speculativæ probabilitatis certitudine oritur, quæ inter se differunt velut effectus a causa; & ideo solum homo juste vel injuste agit, quia sic, non vero secus agere se posse judicat. Et revera judicium intellectus